

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/261/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314223358
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2314223358.2

Rozhodnutie

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: B. D., nar. X.XX.XXXX, a S. D., nar. XX.X.XXXX, obe bytom ako navrhovateľka, v konaní obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov- matka: C. T., nar. X.X.XXXX, bytom E. K., O. XX, a otec: B. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Š.L., Y. XX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, priečinok 24/VD, za účasti navrhovateľky: S. J., nar. X.X.XXXX, bytom Š., Y. XX, o návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, takto

rozhodol:

Súd maloleté deti D., B., nar. X.XX.XXXX, a S., nar. XX.X.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky S. J., rod. Q., nar. X.X.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok iba v bežných veciach a to počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Súd rodičom, matke a otcovi ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletých detí D., B. a S., každému z rodičov na každé dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky S. J., počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.10.2014, domáhala zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho sa o maloleté deti nemôže osobne starať, a matka sa o maloleté deti dlhodobo nezaujíma. Maloleté deti sú preto fakticky v starostlivosti navrhovateľky.

Súd v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí mali predvolanie na termín pojednávania riadne vykázané. Otec svoju neúčast' na pojednávaní vo veci ospravedlnil, pričom zároveň vyjadril súhlas s tým, aby sa vec prejedнала v jeho neprítomnosti, keďže sa momentálne nachádza v ÚVTOS. Matka sa na pojednávanie vo veci nedostavila, pričom svoju neúčast' nijako neospravedlnila.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka v konaní zastupujúceho záujmy maloletých detí, ďalej oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, najmä s obsahom správ a potvrdení ohľadne účastníkov konania, ako aj s obsahom pripojeného spisu 24P/187/2014, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu, pričom toho času sa o ne ani jeden z rodičov osobne nestará. Maloleté deti sa aktuálne nachádzajú v starostlivosti navrhovateľky, ktorá je ich

prababkou z otcovej strany. Otec maloletých detí síce prejavil záujem starať sa o maloleté deti, o čom svedčí aj fakt, že si dňa 4.8.2014 podal na tunajšom súde návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, avšak nakoľko bol po podaní tohto návrhu vzatý do výkonu trestu odňatia slobody, zobral svoj návrh späť, v dôsledku čoho bolo toto konanie iniciované otcom uznesením č.k. 24P/187/2014-37 zo dňa 4.11.2014 zastavené. Vo svojom späťvzátí zo dňa 24.10.2014 pritom otec uviedol, že súhlasí s tým, aby boli maloleté deti zverené do starostlivosti navrhovateľky v tejto veci. Uvedené otec potvrdil aj svojím podaním v tejto veci, doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.12.2014, z ktorého vyplýva, že s návrhom navrhovateľky súhlasí, pričom súd zároveň požiadal o prejednanie veci v jeho neprítomnosti z dôvodu, že sa toho času nachádza v ÚVTOS. V rámci konania č.k. 24P/187/2014, iniciovaného otcom, bola vypočutá aj matka maloletých detí, a to na pojednávaní dňa 3.11.2014, kde táto taktiež uviedla, že so zverením maloletých detí do starostlivosti navrhovateľky v tejto veci nemá žiaden problém, nakoľko navrhovateľka maloletým deťom starostlivosť už fakticky zabezpečuje, pričom sa o maloleté deti stará vzorne. Súhlas so zverením maloletých detí do starostlivosti navrhovateľky v tejto veci poskytla matka tunajšiemu súdu dňa 26.1.2015, kedy zároveň uviedla, že je schopná prispievať na každé maloleté dieťa mesačne sumou po 30 eur.

Tunajší súd uznesením č. k. 12P/261/2014-18 zo dňa 20.11.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 8.1.2015, t.j. v rámci tohto konania, nariadil predbežné opatrenie, ktorým obe maloleté deti dočasne ponechal v starostlivosti navrhovateľky a zároveň uložil každému z rodičov povinnosť platiť na každé maloleté dieťa výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima, nakoľko rodičia navrhovateľke, ktorá sa o maloleté deti fakticky stará, výživné na maloleté deti neplatili.

Pokiaľ ide o navrhovateľku, súd zo správy Mesta Šaľa zo dňa 19.12.2014 zistil, že navrhovateľka je vdova, pričom mestom nebola dosiaľ priestupkovo riešená. Lustráciou v Sociálnej poisťovni zo dňa 18.11.2014 súd zistil, že navrhovateľka je poberateľkou starobného i vdovského dôchodku v celkovej výške 398,10 eur. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 13.2.2015 súd zistil, že navrhovateľka žije spolu s maloletými deťmi v podnájme, pričom hygiena rodinného prostredia je na dobrej úrovni. V závere správy sa pritom konštatuje, že vykonaným šetrením neboli zistené nijaké nedostatky starostlivosti o maloleté deti zo strany navrhovateľky.

Pokiaľ ide o matku maloletých detí súd zo spisu 24P/187/2014 ako aj z jej podania v tejto veci (čl. 46a) zistil, že táto so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí. Súd ďalej zistil, že matka má okrem maloletých detí, riešených v rámci tohto konania, ešte tri ďalšie maloleté deti, o ktoré sa osobne stará. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, nachádzajúcich sa v spise na čl. 39 až 45, súd zistil, že matka maloletých detí nie je a ani nebola uchádzačkou o zamestnanie, avšak je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 222,80 eur mesačne. Matka okrem toho poberá prídavky na tri maloleté deti vo výške 70,56 eur, o ktoré sa osobne stará a s ktorými býva v podnájme.

Pokiaľ ide o otca maloletých detí, súd zistil, že aj on so zverením maloletých detí do starostlivosti navrhovateľky súhlasí (čl. 38). Otec sa aktuálne nachádza v ÚVTOS Želiezovce, kde je pracovne zaradený od 14.10.2014, pričom za obdobie 10/2014 dosiahol čistý príjem 30,60 eur a za obdobie 11/2014 dosiahol čistý príjem vo výške 81,11 eur.

Súd vo veci vypočul navrhovateľku na pojednávaní dňa 17.2.2015, pričom zistil, že táto na svojom návrhu, ktorým sa domáha zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, trvá s tým, že pokiaľ ide o výšku výživného, ktorú žiada určiť obom rodičom maloletých detí, navrhuje, aby títo boli zaviazaní platiť na každé maloleté dieťa v minimálnom rozsahu. K správe kolízneho opatrovníka zo dňa 13.2.2015 navrhovateľka nemá nijaké výhrady.

Súd vo veci taktiež vypočul kolízneho opatrovníka, pričom zistil, že tento s návrhom navrhovateľky súhlasí. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že matka o maloleté deti nejaví záujem, zatiaľ čo otec sa o ne nemôže osobne starať z objektívnych dôvodov, keďže sa toho času nachádza v ÚVTOS. Na strane navrhovateľky pritom neboli zistené nijaké prekážky, pre ktoré by jej maloleté deti nemohli byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa

podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinnosť poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 46 ods. 2 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 30.6.2014 suma 27,13 eur (t.j. 30% zo sumy 90,42 eur).

Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že v danom prípade je dôvodné návrhu navrhovateľky, domáhajúcej sa zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, vyhovieť. Navrhovateľka sa o maloleté deti fakticky stará už teraz, pričom kolízny opatrovník neexistuje.

v rámci šetrenia pomerov na strane navrhovateľky ako aj na strane maloletých detí nijaké nedostatky poskytovanej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním neboli zistené ani žiadne iné prekážky, pre ktoré by maloleté deti nemohli byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky sú pritom splnené všetky zákonné podmienky, a to aj s poukazom na tú skutočnosť, že rodičia maloletých detí aktuálne maloletým deťom osobnú starostlivosť nezabezpečujú, otec ju z objektívnych dôvodov ani zabezpečovať nemôže, keďže sa momentálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka o maloleté deti nejaví dlhodobý nijaký záujem, s deťmi je iba v sporadickom kontakte. Obaja rodičia pritom so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasili.

Súd zároveň určil vyživovaciu povinnosť rodičov na každé maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima, pričom pri určení výšky výživného súd vychádzal z citovaného ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to s poukazom na majetkové, sociálne a zárobkové pomery rodičov, keďže otec je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody, kde síce je pracovne zaradený, avšak výška jeho príjmu nie je dostatočne vysoká nato, aby mu súd určil výživné vo väčšom rozsahu, a matka, ktorá sa osobne stará o ďalšie tri maloleté deti, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Súd teda pri určovaní výšky výživného vychádzal z toho, že platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima, t.j. v tzv. nevyhnutnej miere, je povinnosťou každého rodiča bez ohľadu na to, či ten ktorý rodič maloletého dieťaťa má alebo nemá nejaký príjem, ako aj bez ohľadu na celkové majetkové a sociálne pomery rodiča.

O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie zo strany navrhovateľky a kolízneho opatrovníka nie je prípustné, pretože sa títo účastníci konania svojho práva podať odvolanie výslovne vzdali po vyhlásení rozsudku podpisom do zápisnice.

Proti tomuto rozsudku môžu podať odvolanie obaja rodičia maloletých detí, a to do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.